

โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

1. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2567

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ

- ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นแผนแม่บท การเกษตร

- ประเด็นแผนย่อย เกษตรปลอดภัย

- เป้าหมายของแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

- ตัวชี้วัดระดับแผนย่อย อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง ได้แก่ (1) สินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 และ (2) สินค้าอินทรีย์ เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

1.3 นโยบายรัฐบาล

- นโยบายหลัก สร้างรายได้ นโยบายรอง การสร้างรายได้ภาคการเกษตร

1.4 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566

- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2.1 แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

2.1.2 แนวทางย่อยเกษตรปลอดภัย

2. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทย ซึ่งมีความเหมาะสมเชิงที่ตั้งสำหรับเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก และมีศักยภาพโดดเด่นด้านภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการผลิตทางด้านสินค้าเกษตรและอาหาร โดยภาคการเกษตรของไทยสามารถผลิตอาหารได้เพียงพอสำหรับการบริโภคและส่งออกลำดับต้นของโลก ซึ่งทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรและอาหารมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการค้าระหว่างประเทศเพราะมาตรการด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยด้านอาหาร จะถูกนำมาเป็นเงื่อนไขทางการค้ามากขึ้น และเป็นข้อกำหนดมาตรฐานของประเทศคู่ค้า กรมปศุสัตว์ซึ่งมีหน้าที่หลักการให้บริการด้านปศุสัตว์และผลักดันการปศุสัตว์ไทย เพื่อผลิตสินค้าปศุสัตว์ให้มีคุณภาพดีเพียงพอต่อการบริโภคในประเทศและแข่งขันในตลาดโลก ดำเนินงานภายใต้ผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน รวมทั้งการดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลเรื่องความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแบบครบวงจรตลอดห่วงโซ่อาหาร ซึ่งดำเนินการควบคุม กำกับ ดูแล กระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เพื่อให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับกับประเทศคู่ค้า โดยการรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ตั้งแต่แหล่งผลิตระดับฟาร์มตามระบบวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) การรับรองมาตรฐานโรงงานผลิตและแปรรูปสินค้าปศุสัตว์ตามระบบวิธีการปฏิบัติที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practices : GMP) และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Hazard Analysis and Critical Control Point : HACCP) รวมทั้งการพัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานสากลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พัฒนาลาด พัฒนาระบบขนส่งสินค้า (Logistic) และกำกับดูแลร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ให้สะอาดถูกสุขลักษณะ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันระบบบริหารความเสี่ยงที่

มีประสิทธิภาพ ดูแลสิ่งแวดล้อมด้านปศุสัตว์โดยส่งเสริมระบบบำบัดน้ำเสียชนิดได้ก๊าซชีวภาพ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภคในประเทศและประเทศคู่ค้า และในปัจจุบันปัญหาเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงได้มีตรวจประเมิน ติดตาม ฟาร์มผู้เลี้ยงสัตว์ ในการลดการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์ และการเลี้ยงสัตว์ปลอดการใช้ยาปฏิชีวนะในระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์ เพื่อควบคุม ป้องกัน ลดหรือชะลอการเกิดปัญหาเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค รวมถึงการตรวจวิเคราะห์หาเชื้ออุบัติใหม่ในสินค้าปศุสัตว์ เช่น เชื้อไวรัส เชื้อแบคทีเรีย หรือเชื้อที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค เพื่อการบริโภคภายในประเทศ การส่งออกและนำเข้า

การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ ประเทศไทยจะต้องเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล ด้านปศุสัตว์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการผลิตและส่งออกสินค้าปศุสัตว์ฮาลาลให้เพิ่มขึ้น โดยกรมปศุสัตว์ได้ร่วมมือกันกับคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยในการตรวจประเมินเพื่อรับรองสถานประกอบการด้านปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานฮาลาล ได้แก่ โรงฆ่าสัตว์ สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ สถานที่ตัดแต่งเนื้อสัตว์ สถานที่แปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เช่น นม และนมแปรรูป เพื่อเป็นการยกระดับผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ของไทยให้ได้มาตรฐานฮาลาลสามารถแข่งขันในตลาดฮาลาลโลกได้

ในส่วนของการดำเนินการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการกำกับ ติดตาม ดูแลโครงการฯ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหามมบูด/เน่าเสีย ดำเนินงานโครงการฯ ด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม ป้องกันการทุจริตในโครงการฯ เป็นไปตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562 เรื่องการปฏิรูประบบบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค สำหรับการบริโภคภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ รวมถึงการจัดการด้านปศุสัตว์ให้ลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

3.2 เพื่อควบคุม ป้องกัน ลดหรือชะลอการเกิดปัญหาเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ให้ผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ตระหนักถึงความสำคัญในการลดการใช้ยาปฏิชีวนะ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค

3.3 เพื่อตรวจวิเคราะห์เชื้ออุบัติใหม่ในสินค้าปศุสัตว์ เพื่อการบริโภคภายในประเทศ ส่งออก และนำเข้า และเป็นข้อมูลในการเฝ้าระวังเชื้ออุบัติใหม่ในการประเมินความเสี่ยงวิเคราะห์ ป้องกัน ควบคุมโรค

3.4 เพื่อยกระดับสถานประกอบการด้านปศุสัตว์ให้มีมาตรฐานฮาลาลและมีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อมาตรฐานการกำกับดูแลกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ฮาลาลให้ได้มาตรฐาน

3.5 เพื่อให้นักเรียนทั่วประเทศได้ดื่มนมที่มีคุณภาพ และลดปัญหามมบูด/เน่าเสีย เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมสามารถจำหน่ายนํ้านมโคเข้าร่วมโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนได้ และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมได้รับสิทธิการจำหน่ายโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนอย่างเป็นธรรม

4. เป้าหมาย

4.1 สถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินมาตรฐาน จำนวน 52,740 แห่ง

4.2 ตัวอย่างที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด จำนวน 306,647 ตัวอย่าง

4.3 สถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล จำนวน 245 แห่ง

4.4 ตัวอย่างที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด จำนวน 700 ตัวอย่าง

4.5 โรงเรียนที่ได้รับการตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลผลิตภัณฑ์นมโรงเรียน จำนวน 8,325 โรงเรียน

5. ผลผลิต ผลลัพธ์ และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

5.1 ผลผลิต (Output)

1) สินค้าปศุสัตว์ มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค สำหรับการบริโภค ภายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ

2) สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หรือสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยออกใบรับรองฮาลาลให้แก่สถานประกอบการด้านปศุสัตว์

3) คุณภาพและปริมาณน้ำนมดิบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน และปัญหานมบูด/เน่าเสีย หรือปัญหาจากการตีนมโรงเรียนลดลง ทำให้เด็กนักเรียนได้ดื่มนมที่มีคุณภาพ

5.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

1) ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค สำหรับการบริโภค ภายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ

2) สถานประกอบการด้านปศุสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐานฮาลาล สามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้กลุ่มลูกค้าทางเลือกที่ให้ความสำคัญกับมาตรฐานฮาลาลในการเลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์เพื่อบริโภค

3) กำกับและควบคุมการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน จัดส่งนมโรงเรียนให้กับนักเรียนทั่วประเทศได้ทันในวันเปิดภาคเรียน และนักเรียนได้ดื่มนมที่มีคุณภาพ

6. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) (ต้องชัดเจนวัดความสำเร็จได้)

6.1 เชิงปริมาณ

1) สถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินมาตรฐาน จำนวน 52,740 แห่ง

2) ตัวอย่างที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด จำนวน 306,647 ตัวอย่าง

3) สถานประกอบการสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานฮาลาล จำนวน 245 แห่ง

4) ตัวอย่างที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด จำนวน 700 ตัวอย่าง

5) โรงเรียนที่ได้รับการตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลผลิตภัณฑ์นมโรงเรียน จำนวน 8,325 โรงเรียน

6.2 เชิงคุณภาพ

- จำนวนฟาร์มที่ผ่านการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (GAP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สินค้าปศุสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

7.2 ส่งออกสินค้าปศุสัตว์ไปต่างประเทศมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

7.3 ปริมาณการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์มปศุสัตว์ในภาพรวมของทั้งประเทศลดลง

7.4 เยาวชนและประชาชนในประเทศรับรู้ถึงคุณประโยชน์ในการดื่มน้ำนมโค กระตุ้นพฤติกรรมให้เยาวชนและประชาชนในประเทศหันมาดื่มนมที่ทำจากน้ำนมโคเพื่อสุขภาพของตัวเองมากขึ้น และสนับสนุนนโยบายการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม

8. กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์

- เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ นักเรียน โรงเรียน และผู้บริโภคร

9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1 ตุลาคม 2566 – 30 กันยายน 2567)

10. วงเงินงบประมาณที่ดำเนินการ จำนวน 426.0223 ล้านบาท

ผู้อนุมัติ

.....
(นายสมชวน รัตนมังคลานนท์)

อธิบดีกรมปศุสัตว์